

Programma 1. Sociaal Domein

Totaaloverzicht programma 1

In de onderstaande tabel tonen de kolommen 2 tot en met 5 de cijfers zoals geregistreerd op 1 juli 2025 in het financiële systeem. Kolom 6 geeft een prognose weer die niet uit het financiële systeem komt, maar is gebaseerd op onze verwachtingen.

Totaaloverzicht per product					
Product	Bedrag Begroot op 1 juli 2025	Bedrag Werkelijk	Bedrag rechten en verplichtingen	Stand per 1 juli 2025	Prognose afwijking van de begroting per 31-12-2025
1.1 Sociale veerkracht	€ -2.619.469	€ -2.428.722	€ -58.648	€ 132.100	€ 41.375
1.2 Integrale Toegang Sociaal Domein	€ -254.998	€ -145.720	€ -128.625	€ -19.347	€ 48.000
1.3 Werk en inkomen	€ -3.949.991	€ 4.668.117	€ -9.451.329	€ -833.221	€ -549.600
1.4 Maatschappelijke ondersteuning	€ -9.494.143	€ -4.152.044	€ -4.251.303	€ 1.090.796	€ 1.087.000
1.5 Zorg voor Jeugd en Sociale Veiligheid	€ -7.707.385	€ -4.317.038	€ -3.720.455	€ -330.108	€ -455.000
1.6 Gezondheid en Sport	€ -1.352.235	€ -812.865	€ -488.911	€ 50.459	€ -
1.7 Onderwijs	€ -2.565.122	€ -1.284.874	€ -1.020.353	€ 259.895	€ 252.700
Totaal	€ -27.943.343	€ -8.473.146	€ -19.119.623	€ 350.574	€ 424.475

1.1 Sociale Veerkracht

De eindejaarsprognose voor het product Sociale Veerkracht is naar huidige verwachting een overschot van € 41.375

Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende ontwikkelingen:

Subsidie

Bibliotheken

Bij subsidiëring bibliotheken verwachten we een overschot (€ 31.710). Vanuit het Rijk hebben we aanvullende middelen ontvangen ter versterking van het lokale bibliotheekstelsel. Een deel hiervan is ingezet voor de voortzetting van “de Bibliotheek op School” (een initiatief dat in het voorgaande jaar nog werd gefinancierd vanuit de tijdelijke NPO-middelen). In de Perspectievennota 2025 - 2028 was een bedrag opgenomen voor bibliotheken. Het overschot zal ten gunste van het begrotingsresultaat worden ingebracht.

SPUK

Lokale

Bibliotheekvoorziening

Bij het Ministerie van VWS is een verzoek tot uitstel ingediend voor uitgave van de SPUK lokale bibliotheekvoorzieningen en bijbehorende cofinanciëring van € 55.000. Indien dit verzoek wordt gehonoreerd, schuift het bedrag van € 55.000 door naar 2026. Dit bedrag is daarom niet meegenomen in de verwachting.

Subsidies

Het resterende bedrag van € 10.000 blijft beschikbaar voor (incidentele) subsidieaanvragen die gedurende het jaar kunnen worden ingediend.

1.2 Integrale toegang Sociaal Domein

De eindejaarsprognose voor het product Integrale toegang Sociaal Domein is naar huidige verwachting een overschot van € 48.000.

De volgende kostenposten dragen hieraan bij:

Dorpsgericht

werken

In 2025 is binnen de opgave VraagWijzer het onderdeel Dorpsgericht Werken verder doorontwikkeld middels de dorpssteam overleggen en communicatie rondom de sociale kaart. De kwartiermaker is pas in juni 2025 gestart waardoor er 5 maanden geen gebruik gemaakt is van het toegekende budget Kwartiermaker Dorpsgericht Werken (€ 30.000)

Uitvoering

Toegang

Op het budget uitvoering toegang wordt een overschot verwacht (€ 10.000)

Inzet

Jeugdverpleegkundigen

Op de inzet van de jeugdverpleegkundigen in de toegang verwachten we een overschot van € 8.000.

Binnen dit product zijn de afschrijvingslasten van twee kredieten opgenomen. De vraag is of deze kredieten dit jaar volledig worden benut. Als dat niet het geval is, zullen de afschrijvingslasten lager uitvallen.

1.3 Werk en inkomen

De eindejaarsprognose voor het product Werk en inkomen is naar huidige verwachting een tekort van € 549.600.

De volgende kostenposten dragen hieraan bij:

Intergemeentelijke

Sociale

Dienst

Op het budget Intergemeentelijke Sociale Dienst wordt een tekort verwacht (- € 45.000). Dit tekort ontstaat door een geplande begrotingswijziging later dit jaar. Tegelijkertijd wordt op het budget Inburgering nieuwkomers een overschot verwacht (€ 74.000). We zijn nog met de ISD in gesprek over het boeken van uitvoeringskosten voor inburgering op dit budget. Mogelijk kan de begrotingswijziging op het budget intergemeentelijke Sociale Dienst worden verrekend met het overschot op het budget Inburgering nieuwkomers.

BUIG

Op het budget BUIG wordt een tekort verwacht (- € 545.000). Het aantal personen met een arbeidsbeperking dat een beroep doet op de Participatiewet neemt toe door het sluiten van de Wsw voor nieuwe instroom en de aangescherpte voorwaarden voor toelating tot de Wajong. De instroom van statushouders speelt hierin ook een rol. Het daadwerkelijke tekort op het budget BUIG betreft - €

735.000. Dit wordt gedempt door een aanpassing in de loon- en prijsontwikkeling waardoor de gemeente een aanvullende bijdrage ontvangt van het Rijk van circa € 190.000. De definitieve vaststelling volgt eind september 2025. Voorgesteld wordt om voor 2025 alsnog een bedrag van € 388.000 vanuit het overschot Wmo (zie product 1.4) bij te ramen voor het budget BUIG om het resterende tekort nog meer te dempen.

Sociale

werkplaatsen

Op het budget Sociale werkplaatsen wordt een overschot verwacht (€ 62.000). WVS heeft een hogere bijdrage vanuit het Rijk ontvangen waardoor de gemeentelijke bijdrage naar beneden is bijgesteld. De gemeente ontvangt echter ook middelen van het Rijk die direct zijn bestemd voor WVS. Deze middelen zijn al doorgezet naar WVS en worden nog met een bedrag van € 57.812 aangevuld via de meicirculaire. In de volgende kwartaalrapportage zullen we een voorstel doen om het overschot in te zetten ten behoeven van budget participatie.

Minimabeleid

Op het budget Minimabeleid wordt een overschot verwacht (€ 20.383). Dit bedrag bestaat uit het noodfonds voor armoedebeleid (€ 10.000), actie-kaarten (€ 19.000) en subsidies (€ 5.000). Deze budgetten blijven beschikbaar voor aanvragen die gedurende het jaar kunnen worden ingediend. Met betrekking tot uitgaven voor vroegsignalering komen wij met een voorstel, mede naar aanleiding van het eenmalige bedrag van € 13.617 dat het Rijk via de meicirculaire beschikbaar heeft gesteld.

Bijzondere

bijstand

Op het budget Bijzondere bijstand wordt een tekort verwacht (- € 160.000). Dit tekort ontstaat voornamelijk door een stijging in het aantal aanvragen voor bijzondere bijstand en de oplopende kosten voor bewindvoering. Daarnaast nemen de uitgaven toe als gevolg van de Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek, die per 1 januari 2025 van kracht is. Ook wordt er meer uitgegeven aan de individuele inkomenstoelage. De Raad wordt gevraagd om akkoord te gaan met budgettophoging voor bijzondere bijstand met €90.606 en budgettophoging voor de individuele inkomenstoelage met €41.636. Deze voorgestelde aanpassingen zijn ook verwerkt in de Perspectiefnota 2026–2029. Voor de extra kosten die voortvloeien uit de alleenverdienersproblematiek ontvangt de gemeente een bijdrage van €19.931 vanuit het Rijk, via de meicirculaire. Hiermee wordt een aanzienlijk deel van het tekort op de bijzondere bijstand gecompenseerd.

Participatie

Op het Participatiebudget wordt een tekort verwacht (- € 42.000). Met het vaststellen van de Re-integratieverordening is gekozen voor de mogelijkheid om boven de taakstelling te plaatsen. Hierdoor ontstaat geen wachtlijst voor inwoners met een indicatie beschut werk. Dit brengt wel extra kosten met zich mee die niet door het Rijk worden vergoed. Ook is de inzet op jobcoaching toegenomen. De gemeente ontvangt wel een eenmalige bijdrage van het Rijk van € 28.205 via de meicirculaire voor re-integratie en beschut werk.

Integratie

uitkering

sociaal

domein

Participatiewet

De ontvangsten van bovengenoemde compensaties uit de meicirculaire voor sociale werkplaatsen en participatie, met een totaalbedrag van € 86.017, worden binnen dit product verantwoord via een integratie uitkering.

1.4 Maatschappelijke ondersteuning

De eindejaarsprognose voor het product Maatschappelijke ondersteuning is naar huidige verwachting een overschot van € 1.087.000

De volgende kostenposten dragen hieraan bij:

Wmo	huishoudelijke	ondersteuning
------------	-----------------------	----------------------

Op dit subproduct wordt een overschot verwacht van € 406.000. Dit bedrag ontstaat door een lager uitgevallen indexatie. Daarnaast hebben we een compensatie ontvangen vanwege de invoering van het abonnementstarief in de Wmo. De wet die dit abonnementstarief zou afschaffen, is echter controversieel verklaard. Hierdoor is de invoering van die wet uitgesteld tot ten minste 1 januari 2028. Voorgesteld wordt om dit bedrag (€ 235.338) toe te voegen aan het begrotingsresultaat.

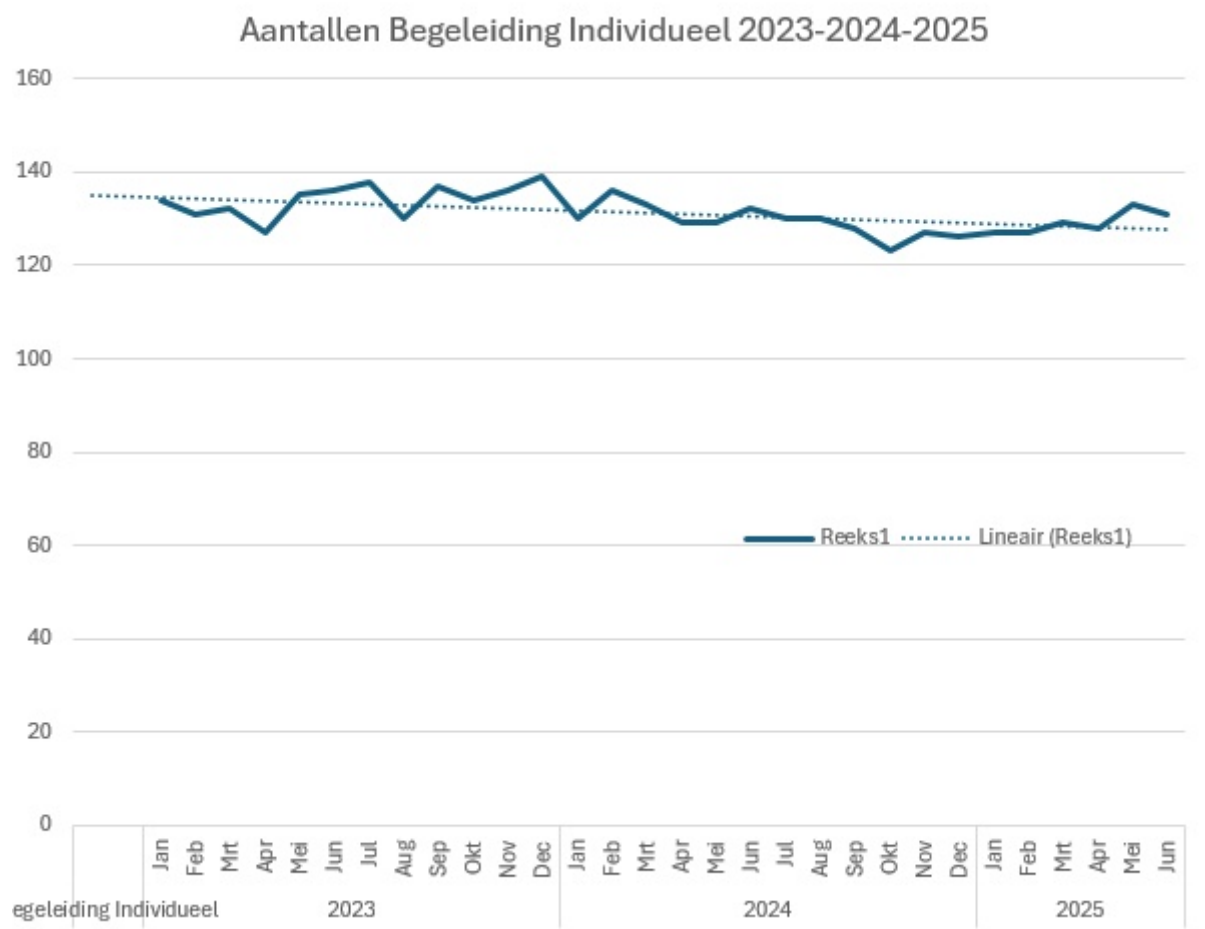
WMO	begeleiding
------------	--------------------

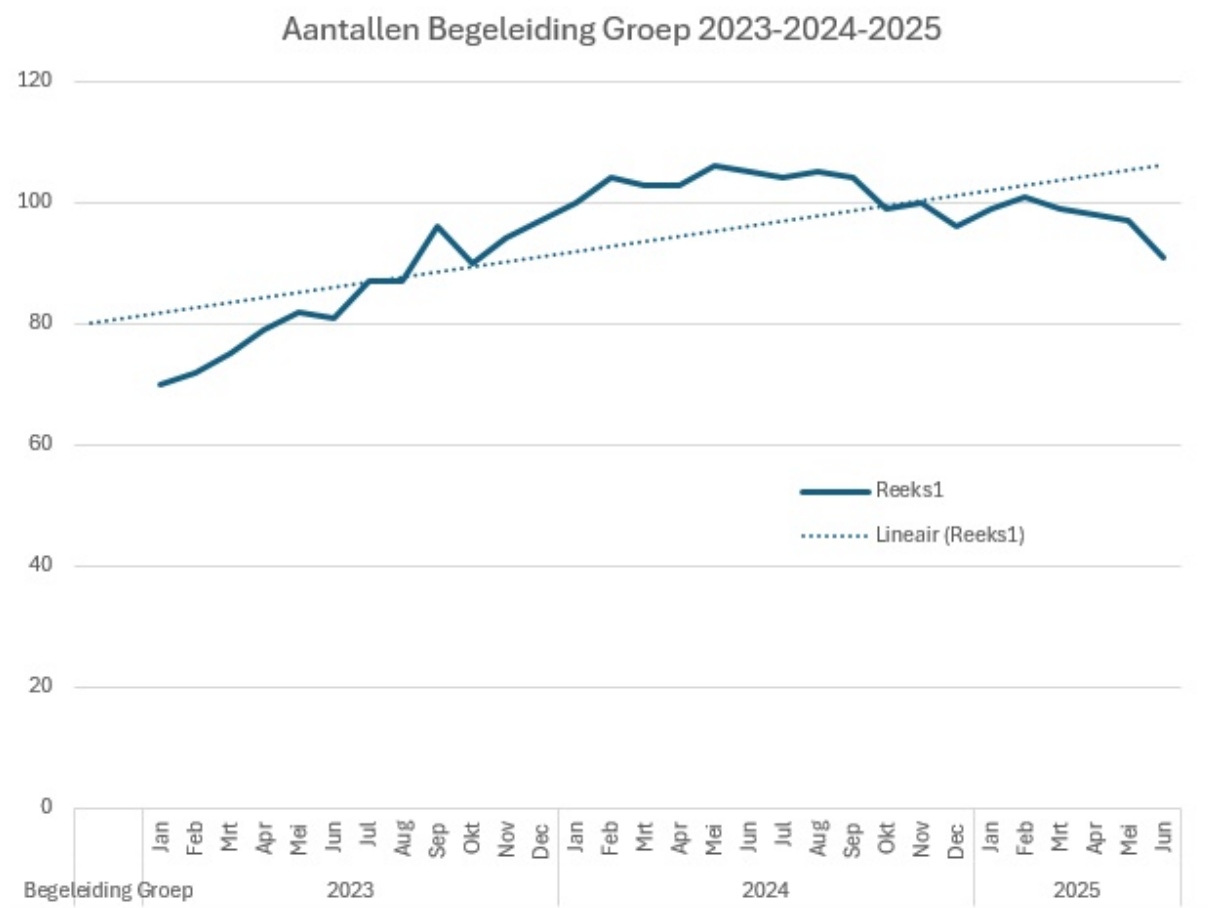
Voor 'WMO begeleiding' wordt een overschot van € 666.000 verwacht. Dit overschot ontstaat door de subproducten 'Individuele begeleiding' en 'Begeleiding groep' (dagbesteding). Van het verwachte overschot is € 218.000 te verklaren door een lager uitgevallen indexatie. Het overige deel van het verwachte overschot (€ 448.000) ontstaat door een afvlakking in het aantal cliënten. Bij de totstandkoming van de begroting voor 2025 is uitgegaan van de op dat moment meest recente gegevens voor de ontwikkeling in cliëntaantallen. Deze gegevens - cliëntaantallen van januari 2023 tot en met maart 2024 - vormen de basis voor de doorrekening en daarmee voor de begroting van 2025. Echter is, zoals te zien in onderstaande tabellen, sprake van afname/afvlakking in plaats van stijging in cliëntaantallen, vooral bij subproduct 'Begeleiding groep' (dagbesteding). Tot slot is een verschuiving naar lichtere categorieën van begeleiding zichtbaar, wat ook een deel van het verwachte overschot verklaart

voor

'WMO

begeleiding'.

WMO

BGG

vervoer

Het subproduct 'Wmo BGG vervoer' laat een verwacht overschot zien van € 29.000. Dit overschot bestaat uit € 15.000 voor rolstoelvervoer en € 14.000 voor niet-rolstoelvervoer. Verklaring hiervoor is de afvlakking in cliëntaantallen bij 'Begeleiding Groep' (dagbesteding), wat leidt tot minder indicaties voor vervoer naar dagbesteding.

Eigen

bijdragen

Wmo

Het subproduct 'Eigen bijdrage Wmo' laat een tekort zien van €50.000. De afname in het aantal cliënten met een indicatie voor Wmo maatwerkvoorzieningen leidt tot minder eigen bijdragen.

Wmo

hulpmiddelen,

vervoer

en

woonvoorzieningen

Het subproduct 'Wmo hulpmiddelen, vervoer en woonvoorzieningen' laat een verwacht tekort zien van €19.000. Dit ontstaat doordat 'Wmo Trapliftten' een overschot van bijna € 60.000 laat zien en 'Wmo Woonvoorzieningen' een overschot van € 13.000. Daarentegen zien we een tekort van bijna € 25.000 op rolstoelen, € 45.000 op uitkeringen WVG en bijna € 22.000 op vervoersvoorzieningen. Maatwerkvoorzieningen binnen dit product, zoals auto- en woningaanpassingen, zijn veelal incidentele maar vaak prijzige maatwerkvoorzieningen, waardoor dit snel tot verschil kan leiden ten aanzien van de verwachte eindprognose.

PGB

Wmo

Het subproduct 'Wmo PGB' laat een overschot zien van € 34.000. Dit bestaat uit € 7.000 voor PGB Huishoudelijke ondersteuning en € 27.000 voor Begeleiding. Het overschot ontstaat doordat sprake is van een afvlakking in cliëntaantallen ten opzichte van de begroting. Deze ontwikkeling zien we ook bij deze maatwerkvoorzieningen in Zorg in natura (ZIN).

Beschermd

Wonen

Het subproduct Beschermd Wonen laat een overschot zien van € 21.000. Dit budget is gereserveerd voor onder andere (voorbereiding op) de implementatie van de Wet Woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen. Onlangs werd bekend gemaakt dat het Rijk de invoering van deze wet heeft uitgesteld tot minimaal 1 januari 2027. Dit verklaart het verwachte overschot op dit subproduct.

Voorgesteld wordt om via deze kwartaalrapportage een bedrag van € 388.000 – overeenkomend met het voordeel van de lager uitgevallen indexatie bij Wmo-huishoudelijke ondersteuning en Wmo-begeleiding – over te hevelen naar product 1.3 'Werk en inkomen'.

1.5 Zorg voor Jeugd en Sociale Veiligheid

De eindejaarsprognose voor het product Zorg voor Jeugd en Sociale Veiligheid is naar huidige verwachting een tekort van € 455.000

De volgende kostenposten dragen hieraan bij:

- We verwachten een overschot op de hoog complexe arrangementen (€ 315.000). Dit heeft te maken met lagere instroom en kortere trajecten binnen deze categorie dan begroot.
- Daartegen is er vaker behoefte aan intensiever maatwerk (niet als arrangement ingekocht), wat leidt tot hogere kosten (- € 476.000), hiervan is € 150.000 voor één specifieke jeugdige waarvoor zware zorg is ingekocht.
- We verwachten een tekort op landelijke transitie arrangementen (- € 194.000). Deze voorziening is bedoeld voor jeugdigen die zeer intensieve zorg nodig hebben. In dit geval gaat het om één specifieke jeugdige waarvoor zware zorg is ingekocht via dit landelijke arrangement.
- We zien door complexiteit dat de woon- en pleegzorg arrangementen toenemen in aantal en duur. Deze vorm van zorg biedt jeugdigen een passende en stabiele basis om als het kan terug te keren naar huis. We voorzien een tekort op de woon en pleegzorg arrangementen (- € 200.000).
- De definitieve indexering van de jeugdprofessionals van SPRING over 2025 is 6,9%, dit is hoger dan eerder begroot. Hierdoor verwachten we een tekort (-€31.000)
- We hanteren een terughoudend beleid bij het toekennen van Persoons Gebonden Budget, hierdoor verwachten we ook dit jaar een daling in het aantal cliënten (€ 46.000).
- Voor 2025 is er een resterend budget van € 85.000 beschikbaar voor uitvoering van de hervormingsagenda. Deze kosten zullen vooral bestaan uit opleiding en uitbreiding van capaciteit. Bij het uitblijven van deze kosten zal gekeken worden in hoeverre het budget kan worden ingezet voor het opvangen van de tekorten in de exploitatie binnen het product.

Het ontstane tekort wordt opgevangen door de middelen die vanuit het Rijk worden toegevoegd aan de gemeentebegroting voor Jeugd via de meicirculaire (€ 474.707). Ook zullen met deze rapportage middels begrotingswijzigingen onderlinge verschuivingen van budgetten plaats vinden.

1.6 Gezondheid en Sport

Er worden geen afwijkingen verwacht.

1.7 Onderwijs

De eindejaarsprognose voor het product Onderwijs is naar huidige verwachting een overschot van €252.700.

De volgende kostenposten dragen hieraan bij:

Cultuureducatie

Er wordt een tekort verwacht van circa €5.000,- op het budget schoolbegeleiding. Dit komt doordat de gemeentelijke kosten voor cultuureducatie op dit budget worden geboekt, en de prognose is dat deze kosten in 2025 iets hoger uitvallen dan begroot.

De belangrijkste oorzaak van deze hogere kosten is de deelname aan de CmK-regeling (Cultuureducatie met Kwaliteit), waarbij het opleiden en trainen van professionals een belangrijk onderdeel vormt. 2025 is het eerste jaar waarin de gemeente aan deze regeling deelneemt. Uitgangspunt is dat in de resterende drie jaren van deelname aan de CmK-regeling geen overschrijdingen van het budget plaatsvinden.

Onderwijshuisvesting

In 2025 wordt een tekort van circa € 6.000 verwacht op de gemeentelijke bijdrage aan financiering van lokalen voor bewegingsonderwijs. Door een beleidswijziging per 1 augustus 2024, waarbij de gemeente alle benodigde klokuren bekostigt, zien we deze stijging in de kosten.

Daarnaast is er een overschot van € 105.153 op het budget voor onderwijshuisvesting in het basisonderwijs. Dit overschot is te verklaren doordat de huurkosten voor de gymzaal van IKC Fortuna aanvankelijk op dit grootboeknummer waren begroot. Conform de BBV-regelgeving is hiervoor inmiddels een nieuw grootboeknummer aangemaakt onder product 2.4 (Sport en evenementen). Op dat product is momenteel een tekort zichtbaar. De budgetverschuiving wordt verwerkt in de mutaties van de tweede kwartaalrapportage.

Een verschuiving van het budget voor overige huisvestingskosten, gecombineerd met een stijging van de onroerendezaakbelasting en verzekeringspremies, leidt tot een tekort van € 4.453.

Leerlingenvervoer

Ten slotte wordt op het budget leerlingenvervoer een overschot van circa. € 163.000 verwacht. Dit komt door minder dure trajecten ten opzichte van voorgaande jaren. Aangezien het leerlingenvervoerbudget dynamisch is, kunnen in 2025 alsnog nieuwe kostbare trajecten starten.

Voorgesteld wordt om dit budget in 2025 met €63.000 af te ramen. Hiervan kan €6.000 worden ingezet om het tekort op het budget voor bewegingsonderwijs te dekken. Het resterende bedrag van €57.000 kan worden toegevoegd aan het begrotingsresultaat.

Op het budget leerlingenvervoer blijft daarmee een overschot van €100.000 gereserveerd voor eventuele nieuwe (kostbare) trajecten in 2025 of om andere tekorten binnen programma 1 op te vangen.

